

ויפרץ האיש

① בראשית 8

- א ויאמר
- ב מה אתן לך ויאמר יעקב לא אתתן לי מאומה אם תעשה לי הדבר הזה אשובה ארעה צאנך אשמך אעבד בכל צאנך היום הסר משם כל־שה ונקד וטלוא וכל־שה־חום בכשבים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי וענתה־בי צדקתי ביום מחר כיתבוא על־שכרי לפנך כל אשר־איננו נקד וטלוא בעזים וחום בכשבים גנוב הוא אתי ויאמר לכן הן לו יהי כדברך ויסר ביום ההוא את־התנישים העקדים והטלאים ואת כל־העזים הנקדות והטלאות כל אשר־לכן בו וכל־חום בכשבים ויתן ביד־בעו וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את־צאן לכן הגותרת:

② בראשית 8

- א ויצל אלהים את־מקנה אביכם ויתן־לי ויהי בעת יחם הצאן ואשא עיני וארא בחלום והנה העתרים העלים על־הצאן עקדים נקדים וברדים ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני ויאמר שא־נא עינך וראה כל־העתרים העלים על־הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל־אשר לכן עשה לך:

③ רמב"ן והנה העתורים העולים על הצאן, התישים והאילים יקראו עתורים. כי כל גדול כצאן יקרא כן. אף בגדולי האנשים. (1:18)

④ א:כ-א:ל

רש"י (מא) המקשרות, כתרונמו הככירות. ואין לי צד במקרא להוכיח עליו. ומנחם חברו עם: אחיתופל בקשרים (שי"ב טו לא). והיה הקשר אמיץ (יש"ב). אותן הכתקשרות יחד לכהר עיבורן.
(מב) ובהעטיפ, לשון איחור, כתרונמו: בלקישות, ומנחם חברו עם: המחלצות והמעטפות (ישעיה ג כב). לשון עטיפת פסות. כלומר, התעטפות בעורן וצמרן ואינן מחאוות להתנחם ע"י הזכרים.

⑤ א:כ

רמב"ן (מא) הצאן המקושרות, הנכון בעיני כלשון הזה שהם הצאן אשר הזכרים מהם הולכים אחר הנקבות בכל עת. לא יתפרדו מהם לרב חאוחם מלשון ונפשו קשורה בנפשו (להלן מד ל). ולשון חכמים כן הוא⁷⁵. חזיר כרוך הוא אחר רחל, בכרוכין אחריה⁷⁶. ויקראו הנולדים בעת ההיא הקשורים על שם אביהם. ורבים אמרו⁷⁷ כי קשורים הם החזקים אשר איכריהם קשורים זה בזה קשר אמיץ. כי זה סבת הכריאות, והעטופים הם החלושים אשר נפשם בהם תתעטף⁷⁸. ואין להן תאוה. מלשון העטופים ברעב (איכה ב יט). והתרגום אמר בכיריא ולקישיא, כי כן הדבר⁷⁹.

75 בבביות כד. א: ראה חדר ישכרוך אחר רחל. 76 נרכים אצלה - קידושין ע"ב. 77 נמצא בפקוקתא זוטרתא. המקשרות, אלו השכנים והטובות שהיה בהם כח להתקשר וכו'. עטופים, החלשות שמישים ראשו בין ברכיו ומחלף. 78 תהלים קו. ה. 79 כי אותם הנולדים כראשונה הם המקושרות שהצאן ככתו בעת שקשר וכרעט והם הנולדים בראשונה, וכליזה ישניה הם העטופים תטושי כח דאברהם ורבינו בחיי.

⑥ בראשית 8

- א והיה בכל־ יחם הצאן המקשרות ושם יעקב את־המקלות לעיני הצאן
- ב ברהטים ליתמנה במקלות: ובהעטיפ הצאן לא ישום והיה העטפים ללכן והקשרים ליעקב:

⑦ א:י-א:יב

ראבי"ע (י-יב) וזה שאמר יעקב לנשיו גם הוא אמת, שראה זה בחלום. כי השם יעזרהו לחזק הצאן ולהוליד גם כלא מקלות.

⑧ א:י

רמב"ן (י) והיה בעת יחם הצאן, זה היה אחר שהחליף את משכורתו, ולכן אמר כי ראיתי את כל אשר לכן עושה לך (פסוק יב). וטעם והנה העתורים העולים על הצאן, הראה לו בחלום כי יעלו על הצאן העתורים וכולם עקדים, ואחרי כן היו כולם נקודים ושוכ היו כולם ברודים, והגיד כי הוא רואה החמס שעושה לו לכן להחליף את משכורתו יעשה הנולדים כמראה אשר יצטרך אליו יעקב, ומכאן ואילך לא יעשה יעקב מקלות כי כוטח בה ישובב⁸⁵.

⑨ בראשית 8

- א ויפרץ האיש מאד מאד ויהילו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמרים:

⑩ א:ח

ספורנו (מג) ויפרץ האיש, פרץ את גכול ההצלחה המורגלת כמלאכה כרעה הצאן.

Yaakov's Phenomenal Animal Husbandry

1109

